

Motion till riksdagen 2024/25:2520

av **Maria Stockhaus m.fl. (M)**

Stöd för Tibets folk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i bilaterala samtal med representanter för Kina bör lyfta kränkningar av mänskliga rättigheter i Tibet i enlighet med vad som anförs i motionen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att lyfta problematiken kring Kinas ”internatskolor” och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att det är tibetanerna själva som har rätt att utse nästa Dalai lama, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Kinas förtryck av Tibet och dess tibetanska befolkning är en långvarig och kontroversiell fråga som har lockat internationell uppmärksamhet och oro. Detta förtryck har många dimensioner och har pågått i årtionden.

År 1950 invaderade Kina Tibet och detta ledde till en omdaningsprocess som resulterade i en förlust av tibetansk autonomi och ökad kinesisk kontroll och förtryck av regionen.

Kinesiska myndigheter har genomfört en politik som syftar till att kraftigt assimilera den tibetanska kulturen och språket. Detta har inkluderat förstörelse av tibetanska kulturskatter, förbud mot tibetanska språket i skolor och tvångsförflyttning av tibetanska barn till ”koloniala internatskolor” där de vänds mot sin kultur och sitt folk. Enligt FN-rapportörer har hundratusentals tibetanska barn skickats till internatskolor utan att ha möjlighet att upprätthålla sin egen kultur och sitt språk genom undervisning.

FN:s människorättsrapportörer kritiserade våren 2023 även Peking för att använda obligatoriska program för yrkesutbildning samt omflyttningar av arbetskraft som ett sätt att systematiskt hindra tibetaner i Tibet att utöva sin religion och kultur.

Kina har nu också börjat samla in tibetanernas DNA, ytterligare ett uttryck för det förtryck man utsätter tibetanerna för.

Tibetanska buddhister har drabbats av omfattande religiöst förtryck. Många buddhistiska kloster har blivit föremål för regelbunden övervakning och inblandning av kinesiska myndigheter. Tibetanska munkar och nunnor tvingas att delta i politiska studieprogram och att visa lojalitet gentemot den kinesiska staten istället för sin religiösa övertygelse.

Tibetanernas andlige och politiska ledare Hans helighet Dalai lama börjar bli till åren. Enligt tibetansk kultur, tradition och religion utser de själva reinkarnationen av Dalai lama den dag nuvarande Dalai lama avlider. Kina gör nu anspråk på att det är de som ska utse nästa Dalai lama. Det är därför viktigt att visa stöd för tibetanernas rätt att själva utse sin andlige och politiske ledare.

Vid början av 2020-talet låg Tibet på sista plats i den årliga genomgången av Freedom House över läget när det gäller politiska och medborgerliga rättigheter i världen.

Maria Stockhaus (M)

Ann-Sofie Lifvenhage (M)

Alexandra Anstrell (M)